

ISSN 1310–1757

СОЦИАЛНА

ТРИМЕСЕЧНИК НА НАУЧНОТО ДРУЖЕСТВО ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА

ИНФОРМАТИКА

ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

СОЦИАЛНА ЕПИДЕМИОЛОГИЯ

ИКОНОМИКА

МЕДИЦИНСКО ПРАВО

2

2015

МЕДИЦИНА

S O C I A L M E D I C I N E

- * Informatics
- * Healthcare management
- * Social epidemiology
- * Economics
- * Medical law

Year XXIII

2015

№ 2

Quarterly edition of Society
“Scientific Society
for Social Medicine, Informatics
and Healthcare Management”

Editorial board:

Prof. Dr K. Gargov editor-
establisher
Ass. prof. Dr P. Tzonov editor
T. Koundourjiev secretary

Prof. Theodor Tulchinsky, MD
Prof. Morton Warner
Prof. Kristian Ludwig, MD
Prof. Dr Ljubomir Ivanov
Prof. Dr Evgenia Delcheva
Prof. Dr Ilko Getov
Prof. Dr Georgy Onchev
Ass. prof. Dr Tanya Cholakova
Ass. prof. Dr Gena Grancharova
Ass. prof. Dr Zlatka Glutnikova
Ass. prof. Dr Nevena Feschieva
Ass. prof. Mircho Vukov
Ass. prof. Christian Griva
Ass. prof. Dr Nikola Vasilevski
Ass. prof. Dr Klara Dokova

Prepress:

M. Mincheva

Chairman:

Ass. prof. Dr Tanya Cholakova

Address:

1431 Sofia
№15 “Akad. Ivan Geshov” blvd
Tel.: 02 91 74 066; Fax: 02 951 52 38
E-mail: Soc.med.bg@gmail.com

Bank account:

1414 Sofia, №1 “Bulgaria” sqr
Bulgarian Post Bank
BIC: BPBIBGSF
IBAN: BG58BPBI79401042866801
Society “Scientific Society for Social
Medicine, Informatics and Healthcare
Management”

Subscription:

36 BG lv. for four issues.
Separate issue – **9 BG lv.**
The amount is sent by a postal order
to the address of the editorial office.
Subscription abroad – €40.

CONTENTS

p.

● Accents

M. Israel, P. Dimitrov, V. Zaryabova, J. Arnaudov — A team from NCPHA participated in working meetings in Norwegian Institute of Public Health and Norwegian Agency of Radiation Protection2
Current information from NCPHA3

● Social medicine

V. Mihailova, M. Liochkova, D. Dimitrova, I. Bivolarski — Confidence in healthcare as reference point for successful management4
T. Karanesheva — Factors which influence the acceptance of behavior of health promotion8
V. Vasilev — Prophylaxis and prevention of vascular abnormalities in diabetic patients11
N. Petrova, L. Georgieva — Current policies for health promotion at the workplace15
A. Grozeva, S. Shopova — Opportunities for prevention and rehabilitation in medical spa centers17

● Epidemiology

D. Tcharkatchiev, S. Zacharieva, G. Angelova, S. Boytcheva, Z. Angelov et al. — Building a Bulgarian national registry of patients with diabetes mellitus19
G. Tsoleva, N. Vasilevski, P. Dimitrov — Healthy children in healthy families – children’s component of CINDI-Bulgaria programme (II part)22

● Healthcare management

S. Pavlova — The presence of aggression in professional behavior of medical nurses26
N. Shtereva-Nikolova — Communication and the right to information as a fundamental component of informed consent29
A. Enchev — The marketing in plastic-restorative and aesthetic surgery32

● Informatics

O. Kalmykova, A. Cherepanov — A study of the contingent of students in the process of distant learning34
S. Peneva, S. Tocheva — Awareness among the dental medicine doctors and the dental technicians in Varna of the use of the types of systems for moulding of working models37

● Medication supplies

V. Shipochlieva — Bulgarian top innovation – 2015. A piece of native treasure donates health worldwide39

● Medical law

D. Radoinova — Medical malpractice and deontology41

● History of medicine

M. Pishmisheva — MBAL Pazardjik and healthcare in Pazardjik history and present44
D. Vuchev — Medical University of Plovdiv – 70th anniversary46
D. Vuchev — Prof. Peter Nikolov, MD – 120th anniversary47

● In memoriam25

● New books48

СоцМед (София)
SocMed (Sofia)

СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА

- * Информатика
- * Здравен мениджмънт
- * Социална епидемиология
- * Икономика
- * Медицинско право

година XXIII

2015

№ 2

Тримесечник на Сдружение

“Научно дружество по социална медицина, информатика и здравен мениджмънт”

Редколегия:

проф. д-р К. Гаргов редактор-основател
доц. д-р П. Цонов редактор
Т. Кундуржиев секретар

Теодор Тулчински
Мортън Уорнър
Кристиян Лудвиг
проф. д-р Любомир Иванов
проф. д-р Евгения Делчева
проф. д-р Илко Гетов
проф. д-р Георги Ончев
доц. д-р Таня Чолакова
доц. д-р Гена Грънчарова
доц. д-р Златка Глутникова
доц. д-р Невена Фесчиева
доц. Мирчо Вуков
доц. Християн Грива
доц. д-р Никола Василевски
доц. д-р Клара Докова

Предпечатна подготовка:

М. Минчева

Председател на Сдружението:

доц. д-р Таня Чолакова

Адрес:

1431 София
бул. “Акад. Иван Гешов” №15
Тел.: 02 91 74 066; Факс: 02 951 52 38
E-mail: Soc.med.bg@gmail.com

Банкова сметка:

1414 София, пл. “България” №1
Българска Пощенска Банка
BIC: BPBIBGSF
IBAN: BG58BPBI79401042866801
Сдружение “Научно дружество по социална медицина, информатика и здравен мениджмънт”

Абонамент:

36 лева за четири книжки.
Отделна книжка – 9 лева.
Сумата се внася с пощенски запис на адреса на редакцията.
За чужбина абонаментът е €40.

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

● Акценти

М. Израел, Пл. Димитров, В. Зарябова, Й. Арнаудов — Екип от НЦОЗА участва в работни срещи в Норвежкия институт по обществено здраве и в Норвежката агенция по радиационна защита.....2
Актуална информация от НЦОЗА3

● Социална медицина

В. Михайлова, М. Лъчкова, Д. Димитрова, И. Биволарски — Доверието в здравеопазването – отправен ориентир за успешното му управление4
Т. Каранешева — Фактори, които оказват влияние за приемане на поведения за промоция на здраве.....8
В. Василев — Профилактика и превенция на съдовите проблеми при диабетно болните11
Н. Петрова, Л. Георгиева — Съвременни политики за промоция на здраве на работното място.....15
А. Грозева, Св. Шопова — Възможности за профилактика и рехабилитация в Медикъл СПА центровете17

● Епидемиология

Д. Чаръкчиев, С. Захариева, Г. Ангелова, Св. Бойчева, Ж. Ангелов и съавт. — Изграждане на национален регистър на болните от захарен диабет19
Г. Цолова, Н. Василевски, П. Димитров — Здрави деца в здрави семейства – детска компонента на програма СИНДИ-България (II част)22

● Здравен мениджмънт

Ст. Павлова — Наличие на агресия в професионалното поведение на медицинската сестра26
Н. Щерева-Николова — Комуникацията и правото на информираност като основен компонент на информираното съгласие29
А. Енчев — Маркетингът в пластично-възстановителната и естетичната хирургия32

● Информатика

О. Калмикова, А. Черепанов — Изследване на контингент студенти в онлайн форма на обучение34
Св. Пенева, С. Тончева — Информираниост на лекарите по дентална медицина и зъботехниците в гр. Варна относно употребата на видовете системи за отливане на работни модели37

● Лекарствоснабдяване

Интервю на д-р В. Шипочлиева — Българска топ иновация – 2015 г. Късче родно съкровище дарява здраве по света39

● Медицинско право

Д. Радойнова — Лекарски грешки и деонтология41

● История на медицината

М. Пишмишева — МБАЛ – Пазарджик и здравеопазването в Пазарджик – история и настояще44
Д. Вучев — Пловдивски медицински университет на 70 години.....46
Д. Вучев — Чл. кор. проф. д-р Петър Николов – 120-годишен юбилей47

● In memoriam

.....25

● Нови книги

.....48

СоцМед (София)
SocMed (Sofia)

Списанието се обработва в база данни
БЪЛГАРСКА МЕДИЦИНСКА ЛИТЕРАТУРА